

Dealing with kids in crisis

Show# 66 | May 7th 2016

Dovid Lichtenstein: The message of Yonah- There's more than one truth

שערי תשובה סימן לד ס"ק ז

בכיס אחד. עבה"ט, ובמח"ב כתב בשם זרע אמת שהאריך לבאר שיכול לעשות רצועות לתפילין של רש"י ולהתנות שלכשירצה יוכל להסירם משם לתלותם בתפילין של ר"ת וכן להיפך ע"ש דלא כדרכי נועם ומשמע מזה דדוקא ברצועות אבל בפרשיות ובבתים לא מהני תנאי, ובבר"י הביא מרדב"ז בתשו' כת"י שכתוב שהור' לעשות משל רש"י תפילין דר"ת והראה לו בחלומו שלא יפה הור' ולכן חזר ועיין וראה שיש זלזול בזה לגאונים הסוברים שהתפילין כשרים כו' וכתב דמכ"ש לפי מ"ש חכמי האמת שתפילין דר"ת בחינ' עליונ' מרש"י ודאי אסור שמורידן מקדושתן ולפי זה יש נוהגין להניח שני ראשי רש"י ור"ת בכיס אחד ושני ידות בכיס אחר **דתרווייהו קדושים** ולא כמ"ש מרן שהאחד חול ע"ש.

השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שורש ב

כי אין המכוון אלא שלא יוציאו אותו מפשטיה לגמרי. והוא מאמרם אין המקרא יוצא מידי פשוטו. לא אמרו אין מקרא אלא כפשוטו. אבל יש לנו מדרשו עם פשוטו ואינו יוצא מידי כל אחד מהם אבל יסבול הכתוב את הכל ויהיו שניהם אמת.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כז עמוד א

תפלת המנחה עד הערב וכו'. אמר ליה רב חסדא לרב יצחק: התם אמר רב כהנא הלכה כרבי יהודה הואיל ותנן בבחירתא כוותיה, הכא מאי? אישתיק ולא אמר ליה ולא מידי. אמר רב חסדא: נחזי אנן, מדרב מצלי של שבת בערב שבת מבעוד יום - שמע מינה הלכה כרבי יהודה. אדרבה, מדרב הונא ורבנן לא הוו מצלו עד אורתא, שמע מינה אין הלכה כרבי יהודה! השתא דלא אתמר הלכתא לא כמר ולא כמר, דעבד כמר - עבד, ודעבד כמר - עבד.

רמ"ע מפאנו- עשרה מאמרות- מאמר חקור הדין ח"ב פי"ז

כדאמור רבנן ביה ובאתתיה בבריה ובברתיה ^{כי}ואולם בפירוש אמרה תורה להטות ההלכה למעשה אחרי רבים ^{כי}כי כל נתיבותיה שלום אבל לא יחשב שיהיה כזב בדעת היחידים הנדחים כי אין מדומה שקר ח״ו במה שנאמר בסיני ^{כח}ובמה שהוא חרות על

מאמר חקור דין חלק ב פרק יז קלג

הלוחות כפי מה שבארנוהו ^{כט}אדרבה העיון ההוא הכולל השומר אמת לעולם ישפוט לפעולות אדם הנאה והמגונה והכל לפי מעשיו של אותה שעה כי מה שהיה נאה קודם החטא היות האדם ואשתו ערומים שב מגונה אחר החטא והוא אם כן הנאה והמגונה בהיותם ערומים כל אחד בזמנו דברי אלהים חיים ^להמושל על ההפכים על חלוף הזמנים. ומעולם לא נחלק אדם מחכמי התורה להתיר את העורב ולאסור את היונה על מה נחלקו בדבר שיש לו ב' פנים אמתיים וצודקים לכאן ולכאן הללו מסבירים פנים להיתר והללו לאיסור לפי מקומו ושעתו נמצא ההיתר והאיסור שניהם אמת ^{לא}ולב בית דין מתנה עליהם איזה יכשר הלכה למעשה לבומכאן אתה למד שיש הלכה ולא למעשה ואינו אלא כדאמרן

מדרש רבה פרשת וירא פרשה מט

אמר ר' לוי השופט כל הארץ לא יעשה משפט אם עולם אתה מבקש אין דין ואם דין תבקש אין עולם, את תפיס חבלה בתרין ראשוי, בעית עלמא ובעית דינא, ואין לית אנת מותרה ציבחר לית עלמא קאים, אמר לו הקדוש ברוך הוא אברהם אהבת צדק (תהלים מה ח) אהבת לצדק את בריותיי ותשנא רשע (תהלים מ"ה) שנאת מלחייבן על כן משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחביריך (תהלים מ"ה) מנח ועד אצלך י' דורות היו ומכולם לא זכרתי אלא אותך.

Reporting molestors to the authorities

קובץ תשובות ח"ג סי' רלא

נשמת אברהם חושן משפט סי' שפט

אוצר חתכמה

סימן רלא

מסירה לשלטון משום תיקון העולם

בס"ד צום העשירי חשם"ד לידידי הגאון הגרש"פ כהן שלים"א ברכה ושלו' רב.

מכתבו קיבלתי במועדו ולא בידי להשיבו עד שהגעתי ליומא דמפגרי ביה רבנן.

תוכן השאלה אחד יודע ידיעה ברורה שמישהו מתעלל בילד או בילדה בעניני כיעור, ובאופן שאין בידינו לעצור בעדו שלא ימשיך במעשיו הרעים, האם מותר להודיע על כך לפקיד הממשלה.

והנה זה לשון הרשב"א בתשובותיו חלק ג' סימן שצ"ג "רואה אני שאם העדים נאמנים אצל הבירורים "רואה אני שאם העדים נאמנים אצל הבירורים רשאים הן לקנוס קנס ממון או עונש הגוף הכל כפי שיראה וזה מקיום העולם שאם אתם מעמידין הכל על הדינין הקצובים בתורה ושלא לענוש אלא כפי שענשו תורה - נמצא העולם חרב - ונמצאו פורצין גדרו של עולם, ונמצא העולם שמם, וכבר קנסו קנסות במכה את חבירו כו' בכל מקום ומקום דנין לגדור את הדור וכן עושין בכל דור ודור ובכל מקום ומקום שרואין שהשעה צריכה לכך - והנה אמרו שרב הונא שהיה בבבל קץ ידא ולפיכך הברורים אלו שעשו זה אם ראו צורך השעה ותיקון המדינה - כדין עשו, - וכל שכן בדאיכא הורמנא דמלכא וכענין שעשו ר' אלעזר ברבי שמעון בריש פרק הפועלים -".

מתוך דברי הרשב"א שמעינן דבדבר שיש בו משום תיקון העולם יש כח לחכמי ישראל שבכל דור ודור לגדור גדר ולעמוד בפרץ גם במקום שאין לנו צירוף של הורמנא דמלכא, וממה שכתב הריטב"א בחידושיו לבבא מציעא משמע לכאורה שכחו של הורמנא דמלכא הוא מדין מלך, וזה לשונו "אמר להו

תפסוהו, והא דדאין בלא עדים והתראות, ושלא בזמן סנהדרין, שאני הכא דשליחי דמלכא הוא ומדיני המלכות להרוג בלא עדים והתראה לייסר העולם כמו שאמרו בדוד שהרג גר עמללקי ושלוחו של מלך כמותו", אך כפי האמור בדבר שיש בו משום תיקון אין צריך בקבלת הורמנא דמלכא.

* * *

אכן כל זה להתיר להודיע לממשלה הוא באופן שהדבר ברור שאכן ידו במעל, ובזה יש מקום תיקון העולם, אך באופן שאין אפילו רגלים לדבר, אלא איזה דמיון אם נתיר הדבר לא רק שאין בזה משום תיקון העולם אלא הרס העולם יש כאן, ויתכן שבגלל איזה מרירות של תלמיד כלפי המורה מעליל על המורה או בגלל איזה דמיון-שוא מכניסים אדם למצב שטוב מותו מחייו, - על לא עול בכפו, ואין אני רואה שום היתר בדבר.

והנגי בזה ידידוש"ת

יוסף שלו' אלישיב

הלכות מאבד ממון חבירו בידים ומוסר ומלשין סימן שפח דין ניוק נשבע ונומל

םעיף מ (א) אסור למסור לישראל ביד עכו"ם אנסים, בין בגופו בין בממוגו ואפילו היה רשע ובעל עבירות ואפילו היה מיצר לו ומצערו. הגה ודוקא בדברים בעלמא אבל אם מסרו, מותר למסרו דהרי יוכל להרגו בדין במקום שיש חשש שיחזור וימסרנו לאנסים או אם אי אפשר להליל עלמו בדרך אחר, אבל אם אפשר להליל עלמו בדרך אחר הוי כשנים שמסרו זה את זה וכל מי שהפסיד חבירו יותר חייב לשלם המותר במק שלם. וכל המוסר ישראל לעבו"ם, בין בגופו בין ממונו, אין לו חלק לעולם הבא.

נשמת אברהם

(א) אסור למסור. ילד או תינוק שהובא לבית חולים עם תסמונת של "הילד המוכה", דהיינו עם שברים מרובים בגולגולת או בגפיים או עם דימומים באברים הפנימיים, עקב מכות או בעיטות קשות, או עם כוויות קשות מאש, חשמל או מים רותחים וכו', שנעשו באכזריות ובמזיד ע"י אחד או שני הוריו, אסור, אחרי הטיפול המושלם, להחזיר אותו לביתו כי אז ימשיכו להכות בו עד מוות. בגלל סכנת הנפשות הממשית. על הרופא להודיע לבית המשפט ואז ע"י צו בית המשפט מעבירים את התינוק למשפחה אומנת או למוסד. נראה שאין בזה שאלה של מוסר מכיון שמדובר בסכנת נפשות של ממש ולהורים דין של רודף, ויתכן שמותר גם אם מעבירים את התינוק, בלית ברירה, למשפחה או למוסד לא דתי. אך כמוכן יצטרך בית דין לעשות הכל שביכולתו לדאוג לזה שהילד יועבר

למשפחה או מוסד שומר תורה ומצוות. ובמיוחד בחוץ לארץ על בית הדין לדאוג שלא יועבר הילד למשפחה או מוסד של עכו״ם. והסכים אתי הגרש״ז אויערבאך זצ״ל.

ואמר לי הגרי״ש אלישיב שליט״א שמותר לרופא להודיע לשלטונות אפילו כשקיים ספק (בחוץ לארץ) שהילד יישלח למשפחה או מוסד של עכו״ם אך אחרי כן עליו לעשות ככל יכולתו לדאוג לזה שהילד יימסר למשפחה או מוסד יהודיים.

כתב לי הגרא"י וולדינברג זצ"ל: דאם קיים ממש חשש מבוסס שהוריו ישובו קרוב לודאי להכותו שוב, ועוד יותר מזה, ועד למות, במקרה כזה, שמכיון שהרופא רק מוסר על המצב למשטרה ובבקשה לראות להציל את התינוק מידי הוריו, אזי חייב לעשות זאת כדי להציל נפש אחת מישראל ממות, ומה שיעשה אחר מכן המשרד הממשלתי כדי להצילו הרי הרופא

ציונים והערות

.ט שו״ת ציץ אליעזר חי״ט סי׳ נב.

נשמת אברהם

בזה רק בבחינה של גורם כלבד, ואין לפני עור ממש כי הרי לא בטוח במאה אחוז שיעבירו אותו דוקא למוסד של עכו״ם, או לא דתי, ונוסף לזה גם התינוק עד שיגדל איננו עובר עי״כ שום עבירה, וכשיגדל הרי יתכן גם שיחזירוהו למקום שיוכל לשמור על יהדותו, עכ״ל.

ואם מדובר על מעשה אונס, למשל, כשהאב אונס את בתו הקטנה פעמים חוזרות, הרי גם כאן יש לאב דין של רודף ונראה שהדין יהיה כפי שבמקרה דלעיל. וכתב לי הגרש"ז אויערבאך זצ"ל: כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה והוא ממש רודף אחר עריות, עכ"ל. וכן כתב לי הגרא"י וולדינברג זצ"ל: לדעתי הדין בזה כפי שהעליתי בשאלה הקודמת, כי הרי דין רודף אחר הערוה כדין רודף אחר חבירו להרגו, והבא על בתו הרי הוא מחייבי כריתות, והגם שהיא קטנה אבל הוא חייב על כך, ומן החובה להפרישו מזה, ויעוין במשנה למלך פכ״ד מהל' שבת ה"ז מה שחוקר אם ברודף אחר אחת מכל העריות אם היה זה בשבת אם מחללין את השבת בשביל הצלתו מן העבירה, וכן בספר מחזיק ברכה להחיד"א ז"ל או"ח סי' שלט ס"ק ה יעו"ש (וזהר נוסף על מה שיש חיוב להציל את הקטנה מנזק פיזי ונפשי), עכ"ל.

ממשיך הגרא"י וולדינברג זצ"ל וכותב: על המקרים האמורים בא כבודו בשאלה נוספת בנוגע לדין מוסר וכו'. תשובה: אפילו אילו לא היתה ערוה עליו שחייבים

על זה כרת, גם כן היה מותר למוסרו, הן כדי להציל אותה מפגיעתו וגם לרבות כדי להציל אותו מרשעתו זה, ומה שכבו׳ מצטט ממה שפסק בחו"מ סי' שפח סע' ט שאסור למסור אפילו הוא רשע ובעל עבירות, אין לו ענין לעל כגון נידוננו, דבשם אין המדובר שבא הדבר כדי להציל אותו מרשעתו, אלא שרוצים למסור אותו בשביל דבר אחר ורוצים לנהוג בו זלזול בגלל זה שבין כך הוא רשע ובעל עבירות, ומשא״כ בכגון נידוננו שרוצים עי״כ להציל אותו מלהוציא לפועל זממת רשעתו, ולכן שפיר מותר. אמרנו שמותר זה גם בכדי להציל אותה מפגיעתו בה, כי אין זה דומה גם למה שנפסק בשו״ע שם שאסור אפילו היה מצר לו ומצערו, דבכאן הרי פוגע עי״כ בגופה ובנפשה, ויעוין בשו"ע שם בסע׳ ז שנפסק ברמ"א די"א דאדם המוכה מחבירו יכול לילך לקבול בפני עכו״ם אע״ג דגורם למכה היזק גדול, והש"ך בס"ק מה כותב בכעין החילוק הנ״ל דשאני היכא שמוסר כדי שלא יוסיף להכות דמותר ע"ש, ומקרה כזה שלפנינו הוא יותר גרוע מהכאה וא"כ יכולים למוסרו הן מפני שזה דומה למכה, והן כדי שלא יוסיף עשות זאת, ובית דין אביהם של קטנים, עכ"ל.

ואם מדובר על מעשה אונס בבית ספר של קטנים, כשהמורה מבצע מעשה מגונה בנערים או בנערות הקטנות. נראה שבמקרה של נערים ששוב מדובר על מעשה שיש בו משום מיתת בית דין, ויש

נשמת אברהם

לו דין של רודף שיהיה מותר למוסרו וכבשני המקרים הקודמים. אך גם במקרה שמדובר על מעשה מגונה בנערות (וה״ה בנערים לא איסור סקילה - א.ס.א), נראה שיהיה מותר לרופא שמגלה את הדבר, להודיע עליו למנהל בית הספר ואם בכל זאת לא נעשה דבר, יהיה מותר לו להודיע למשטרה, אפילו בחוץ לארץ, כי מכיון שמדובר על מי שמיצר לרבים, אין כאן איסור של מסירה² ואדרבה חייבים לעשות זאת כדי שאותו מורה לא ימשיך בדרכו הרעה לא בבית ספר זה ולא בבית ספר אחר. וברור שבכל המקרים אין לרופא לנקוט שום פעולה בלי שהוא קודם כל משוכנע שהדבר נכון ולפני שהוא מתייעץ עם מורה הוראה מובהק, כי בנפשו הוא. ואמר לי הגרי"ש אלישיב שליט"א שאין הבדל בין נערים ונערות כי מדובר בכל אופן על פגיעה נפשית חמורה וכן סכנה לרבים. והנה כותב הב"י בשם רבי רבי שהרי רבי s⁴: עוד גדולה מזו שהרי אלעזר ברבי שמעון תפס גנבי בהרמנא רבי שמעאל ברבי להו 5 וכן להניש דמלכא דמלכא יוסי6, ואע״ג דאמר ליה רבי יהושע בן קרחה חומץ בן יין וכו׳ וכן אמר ליה אליהו לר׳ ישמעאל בר׳ יוסי, מ״מ לא משוי להו כטועין גמורים בדינים מפורשים אלא שמחמת חסידותן היה להם להמנע מלענוש על מה שלא חייבה תורה וזהו שקראוהו חומץ בן יין לומר שלא היו

נוהגין בחסידות כאבותן ואילו היו טועים גמורים ועושים שלא כדין לא קראום אלא טועים גמורים חלילה וחס לגדולי ישראל וחסידי עליון כמותם, ועוד תדע לך מדאמר ליה ר׳ ישמעאל לאליהו מאי אעביד הרמנה דמלכא הוא ואהדר ליה אליהו אבוך ברח לעסיא וכו׳ ואילו היה איסור גמור מאי קאמר הרמנא דמלכא הוא ואליהו נמי לימא ליה (פסחים כה ע"ב) מאי חזית דרמא דידך סומק טפי אלא ודאי כדאמרינן שכל שהוא ממונה על כך מן המלך דן ועושה כאילו במשפטי המלוכה כי מלך במשפטים אלו יעמיד ארץ ע״כ קצרתי מתוך תשובת הרשב״א הנזכרת, עכ״ל של הב״י. ועל זה אמר לי הגאון שליט״א שכל שכן הוא בשאלתנו כשמדובר על דבר שהוא הרבה יותר חמור מגניבה, שודאי מותר קודם כל למסור על הדבר למנהל בית הספר ואם בכל זאת שום דבר לא נעשה בענין, גם למשטרה ואפילו בחוץ לארץ, עכ״ד.

כתב לי הגרא"י וולדינברג זצ"ל:
ומהאמור לעיל, הדבר פשוט כבר
ממילא, שגם בשאלה ג' שמפרט כבו'
במכתבו, על מקרים ידועים של התעללות
מינית של מורה בבית ספר לילדים,
שמותר למוסרו, ועוד בקל וחומר, מכיון
שמדובר גם באדם שמצר את הרבים
ומצערן, כנפסק בחו"מ שם סע' יב וכפי
שמציין שפיר כבו' במכתבו.

ציונים והערות

2) חו"מ כאן סע' יב לפי גירסת הש"ך והגר"א. 3) חו"מ סוסי' שפח. 4) שו"ת הרשב"א החדשות (מכתב יד) סי' שמה ד"ה תחלת כל. וראה גם שם ח"ג סי' שצג. 5) ב"מ פג ע"ב. 6) שם פד ע"א.

נשמת אברהם

עוד כתב לי הגאון זצ"ל: על כל האמור נראה לי להוסיף לשם הבהרה עוד שתי נקודות והמה:

בנוגע לדין מוסר, הוא לא בנוגע בנוגע לדין מוסר, הוא לא בנוגע למסירה אפילו לערכאות של ישראל, דבכה"ג בודאי מותר מכיון שאין כח בית דין לכך, אלא שאלתו היא בנוגע למקרה של מסירה לערכאות של עכו"ם, וכדמודגש בחו"מ שם סע' ט בלשון: אסור למסור לישראל ביד עכו"ם וכו'. ורק גבי מסירת ממון בידי אנס כתוב בסע' ב שם "בין אנס עכו"ם ובין אנס שמראל", ע"ש.

2. גם בערכאות של עכו״ם, נראה שיש בנושא זה של מוסר, חילוק בזה בין מדינות פראיות לבין דולדינברג זצ״ל.

מדינות נאורות, וכדמצינו שמחלק בכזאת הערוך השולחן בחו"מ שם סע' ז, שמעיר וכותב שכל המדובר בדיני מסור בש"ס ופוסקים הוא בכגון מדינות הרחוקות שלא היה לאיש בטחון בגופו ובממונו מפני השודדים והאנסים הגם שנשאו עליהם שם משרה כידוע גם היום מאיזה מדינות מאפריקה וכו', ומשא"כ במלכי אירופא. ומוכח מהערוה"ש שם שלא כוון בדבריו רק משום שלום מלכות כי מפרט והולך לדוגמא גם שמות של מדינות שהיו מרוחקים מרחק רב מאד ממקום מגורו ומהמלכות שהיה חי בקרבה כדיעו"ש. כאמור כתבתי זאת לשם הבהרה כללית בנושא זה של מוסר, עכ"ל של הגרא"י

Panel Assembles To Discuss Sex Abuse Cases In Brooklyn

June 10, 2012 10:02 pm by WINS reporter Sonia Rincon

NEW YORK(CBSNewYork) — Brooklyn District Attorney Charles Hynes and a panel of community leaders met to discuss sex abuse cases within the Ultra-Orthodox Jewish community.

DA Hynes and civil rights attorney Norman Siegel appeared at a public town-hall meeting in Brooklyn on Sunday, along with child advocates, rabbis, and molestation victims.

1010 WINS reporter Sonia Rincon was in Crown Heights...

Hynes has come under fire in the past for his handling of sexual assault allegations in the community.

The District Attorney defended his policy and said that it was unacceptable for anybody with knowledge of sex abuse to fail to report it to the authorities.

Siegel told the assembly that the community could not stop at reporting abuse to rabbis.

"For too long the community's response to sexual abuse was to tell the victim to go talk to a rabbi," he said.

Siegel praised the District Attorney for his work on the issue and pledged his continued assistance. He also advised parents that they should never hesitate to report suspected abuse cases to the authorities.

Leaders emphasized the need to involve secular authorities...

Hynes emphasized the need to prevent victims of sexual abuse from becoming victims of retribution within the community.

"We have to protect the victims and not the perverts," he said.

Rabbi Yousef Blau made it clear that the policy of the community was to involve the authorities if abuse was suspected.

"If one is aware of someone abusing children, one must go to secular authorities," he said.

Siegel told the assembly that he looks forward to participating in similar meetings in the future.

Does Brooklyn need to change the way it handles sex abuse cases? Let us know in our comments section below...

Copyright © CBS New York

Reporting Child Molesters: מסירה or Obligation?

In recent years, the Orthodox Jewish community has been shaken by numerous tragic revelations of otherwise respected educators who have taken criminal advantage of their role to molest children under their charge. Amid the collective efforts to formulate a proper response to this most unfortunate phenomenon, the question has arisen as to the propriety of reporting abusers to the relevant authorities, such as the police or municipal child welfare services. Jewish tradition has always regarded מסירה — relaying to gentile authorities information about a fellow Jew or his assets — as among the harshest crimes a Jew can commit. When exploring whether or how this prohibition applies in the case of a child molester, we must consider the parameters of מסירה, on the one hand, and on the other, the precise halachic classification of molestation and the long-term danger posed to the victim.

Specifically, we will examine the following questions:

- 1) Does a molester have the halachic status of a מודף ("pursuer"), whom others are allowed to stop through any necessary means?
- 2) Irrespective of the law of רודף, is it permissible to summon the authorities to apprehend a Jew who threatens the wellbeing of other Jews?
- 3) Does the prohibition of מסירה apply to modern-day democratic governments?
- 4) In a case in which someone is suspected of molesting a young boy or girl, how much credence can we halachically give to the child's testimony?
- 5) Assuming that, in principle, a suspected molester can or must be reported to the authorities, may this decision be reached by anyone, or must one receive a formal *pesak* from a rabbi or *beis din*?

I. Is a Molester a רודף?

We will begin by examining the possibility of assigning to a molester the status of רודף — literally, "pursuer." Under certain circumstances, one who threatens another person may be stopped through any necessary means, including even by killing him. If a molester, who threatens children, is considered a רודף, then certainly he may and must be stopped through any available means, which, in

contemporary society, would translate into summoning the authorities who have the legal and physical power to arrest and imprison criminals.

The Mishna in Sanhedrin (73a) lists three cases in which people are licensed to kill someone who pursues another person: if he is attempting to kill, to engage in forced homosexual relations with another man, or to engage in forced sexual relations with a נערה המאורסה (betrothed girl). The Gemara clarifies that this license is given in all cases in which the person endeavors to commit a capital sexual offense; it is not limited to cases of homosexuality or relations with a מאורסה current. This includes an adulterous relationship with a married woman, as well as situations of incest. The Acharonim address the question of whether this halacha would also apply to one seeking to have forced relations with a nidda.¹

Accordingly, some have claimed that a molester should be regarded as a a a insofar as he seeks to commit capital sexual offenses. However, this would be true only if the molester commits the sexual act of intercourse with a boy, but not if he engages in other kinds of inappropriate behavior. Furthermore, in the case of a young girl who has yet to reach adolescence and is thus not considered a *nidda*, even the act of intercourse would not constitute a capital sexual offense, and thus the status of א rip would not apply. (The situation of an adolescent girl would depend on the aforementioned debate concerning one who seeks relations with a *nidda*.) Moreover, when dealing with youngsters who have reached the age of halachic adulthood, the possibility of considering the molester a א וווו limited to forced relations. The law of א רודף does not apply to one who seeks to seduce an adult (*Sanhedrin* 73b), and thus in the case of teens, the molester cannot obtain the status of א רודף if he entices his victims to engage in relations without coercion.

Others claim that molesters should be treated as a root due to the intent

^{1.} The Avnei Neizer (Y.D. 461) infers from Rashi's comments in Sanhedrin (73b, אפגמה ה"ה אפגמה) that the status of רודף applies to one pursuing a woman only if the relationship would render the resultant child a mamzer, and thus it would certainly not apply to the case of a nidda. Rabbi Akiva Eiger, in his notes to the Rambam (Hilchos Rotzei'ach 1:11), also makes this inference from Rashi's comments, noting that the Rambam there appears to disagree. See also Minchas Chinuch, mitzva 600.

^{2.} One could argue that a molester should be regarded as a אספק רודף (a person who *might* be seeking to commit a capital offense), as it is possible that he seeks full intercourse, even if most molesters engage in other forms of inappropriate contact. However, the *halacha* regarding a אספק רודף is itself subject to debate. The *Minchas Chinuch* (296:33) writes that such a person is regarded as a איי and may be killed, whereas Rav Chaim Ozer Grodzinsky rules that the status of איי is reserved for those who are clearly bent on committing the forbidden act (*Achiezer*, vol. 3, 72:3). The Tosefta in *Sanhedrin* (11:5) appears to support Rav Chaim Ozer's position. See also the comments of Rashi, Tosfos, and *Kovetz Shiurim* regarding אחרים, *Pesachim* 2b.

to commit a sexual offense, but rather because of the potentially fatal effects of molestation. Victims of sexual abuse often suffer from psychological disorders such as depression and the like, which can often last for many years and can sometimes lead to suicide, God forbid. Given the possible deadly result, it has been argued that a molester is no different from someone attempting to kill another person, as he seeks to inflict upon the victim emotional trauma that can result in suicide.

It should be noted, however, that the aforementioned Mishna listing the sexual offenses included under the law of רודף makes no mention of one who seeks to engage in forced relations with an unmarried girl. Despite the traumatic psychological effects of rape, the Mishna does not include it in its list of crimes that may be prevented by killing the prospective offender. It thus seems difficult to extend to the status of רודף to those seeking to commit crimes that inflict emotional pain on the victim, an extension that is never made by the Mishna.

II. Molesters as a Threat to the Public

Even if a molester does not have the status of רודף, might it still be permissible or obligatory to report him to the authorities for the sake of protecting potential victims? More generally, what halachic means are available to a community when one of their own threatens the public welfare?

The *poskim* address this question in the context of the *Shulchan Aruch*'s ruling (C.M. 388:12) allowing communities to report to the gentile authorities one who causes harm to the public:

כל המיצר $^{\rm c}$ הציבור ומצערן מותר למוסרו ביד עובדי כוכבים אנסים להכותו ולאסרו ולקנסו, אבל מפני צער יחיד אסור למסרו.

Whoever causes harm or distress to the public — it is permissible to hand him over to the gentile authorities to beat him, imprison him or fine him; on account of distress caused to a single individual, however, it is forbidden to hand him over [to the authorities].

According to the *Shulchan Aruch*, a distinction is drawn between one who threatens the public welfare, who may be reported to the authorities, and one who causes harm to an individual, whom the community is not authorized to report.

The Sema, however, commenting on this ruling, establishes an important

^{3.} In the prevalent editions of the Shulchan Aruch, this word is written המוסר, but the Shach and Vilna Gaon note that the text should read המיצר.

qualification, claiming that the *Shulchan Aruch* refers here only to צער בעלמא — a general disturbance or annoyance. In such a case, a community may not report an offender who disturbs only one individual. If, however, the offender causes actual monetary or physical harm, even to one person, then he may certainly be reported to the authorities. The *Sema* refers us to the *Shulchan Aruch*'s earlier ruling (388:7): "Some authorities maintain that one who is beaten by his fellow may go and submit a complaint to the gentiles, even though this will cause the beater great harm..." The *Shach* adds that if one beats other people, it is permissible to petition the authorities to intervene and prevent him from causing further harm, even if the authorities will confiscate the offender's property as a result.⁴

It is clear from the rulings of the *Sema* and *Shach* that one is entitled to report to the authorities a felon who threatens the public welfare, even if he poses a physical or monetary risk only to individuals, and not to the general public.⁵

This ruling also appears in a responsum of the Maharach Or Zarua (*Teshuvos Chadashos* 4):

If the beater is someone who frequently beats, and has repeated [the crime] several times and continues to act freely, and it is clear from his conduct that he plans to beat whomever does not comply with his wishes, it is a *mitzva* for every Jew to notify the judges and authorities and petition them to stop him. And if as a result they would conspire against him and confiscate all his property, the informer has not committed any sin.

It seems clear that a child molester is no different in this regard from one who

^{4.} The *Darchei Moshe*, as cited by the *Shach*, records this ruling in the name of the Maharam Mei-Rizbork and disagrees, noting that a community is not permitted to confiscate the property of even a מוסר — someone who reports his fellow Jews to the authorities. If a community does not have license to confiscate a מוסר's property, the *Darchei Moshe* argues, then certainly this may not be done to one who causes other, lesser forms of harm. The *Shach* notes, however, that the Maharam was speaking of petitioning the authorities to prevent further criminal activity, and not of taking punitive measures against an offender. Regardless of the accepted punitive measures for a מוסר, a community is certainly entitled to summon the government authorities to prevent someone from causing people harm.

^{5.} On the basis of this ruling, Rav Yosef Efrati rules that if someone is trying to steal, the prospective victim may immediately notify the authorities and does not have to first summon the thief to *beis din*. Rav Efrati applied this ruling to the case of a person who uploaded the entire Artscroll Talmud onto the internet and made it available for free viewing. According to Rav Efrati, Artscroll was entitled to go straight to the police to avoid financial loss.

beats other people. It would thus be permissible — and, in fact, a *mitzva* — to notify the authorities in order to stop the molester from his criminal activity, and this would not constitute מסירה. Indeed, Rav Yosef Shalom Elyashiv, in a responsum printed in the *Yeshurun* journal (vol. 15, p. 641), rules that where there is a legitimate reason to suspect a person of molesting children (רגלים לדבר), he may be reported to the authorities.

III. Applying מסירה to Democratic Governments

Thus far, we have worked under the assumption that the prohibition of מסירה would, in principle, forbid reporting fellow Jews to the gentile government authorities, and the only question is whether in practice this would be permissible for the purpose of public safety. However, this assumption itself — that the law of מסירה is theoretically applicable in contemporary Western society — is far from clear.

One basis for questioning this assumption is a passage in the *Aruch Ha-Shulchan* (C.M. 388:7):

As anyone familiar with history knows, in ancient times people in distant lands had no protection over their bodies or property from bandits and thieves, even those in official positions of power. Even today, as we know, there are several countries in Africa where government officials wantonly rob and steal. But the European monarchs, and especially our lord, the Russian Czar, and his predecessors, as well as the kings of Britain, should be commended for extending their governance over the distant lands so that every person would enjoy protection over his body

^{6.} Rav Elyashiv bases his ruling upon a responsum of the Rashba (3:393) in which the Rashba authorizes community leaders to impose penalties and even administer corporal punishment to felons when they deem such measures necessary for the public welfare (לתיקון המדינה וצורך השעה). Thus, Rav Elyashiv rules, the sages of every generation are licensed to take the measures they deem necessary to protect the public from criminals such as abusers.

I asked Rav Elyashiv's disciple, Rav Yosef Efrati, why Rav Elyashiv resorted to this responsum of the Rashba, when it is clear from the *Sema* and *Shach*, as cited above, that one who poses a threat may be reported to the gentile authorities. Rav Efrati replied that Rav Elyashiv was reluctant to issue a blanket ruling allowing all individuals to notify the authorities about a suspected abuser, which could lead to widespread false accusations. He therefore cited the responsum of the Rashba, which authorizes specifically the *batei din* to take the necessary measures to rein in on dangerous criminals. As we will see later, however, there is halachic basis for allowing even ordinary citizens to report molesters, without obtaining a *pesak* from a rabbi or *beis din*.

and property, such that the wealthy do not have to hide to avoid being robbed and murdered. This is the basis of all the laws of מסירה found in the Talmud and halachic literature, as we will, with God's help, explain, for one who informs or reports his fellow to these thieves is indeed pursuing him both physically and financially, and he may therefore be saved [from this sin] by having his life taken.⁷

According to the *Aruch Ha-Shulchan*, the prohibition of מסירה applies only to reporting fellow Jews to rogue governments who have no regard for the basic rights of its citizens. Even Czarist Russia, the *Aruch Ha-Shulchan* writes, granted its citizens enough rights to render מסירה inapplicable. It goes without saying that this would be true of modern democracies, which guarantee their citizens due process of the law before punitive measures are undertaken, as well as protection of life, limb, and property.

Moreover, several sources indicate that the license to kill a מוסר, even if he only informs authorities about a fellow Jew's money,8 stems from the clear and present danger that he poses to human life. The Sema (388:29), for example, writes that a מוסר may be killed because once a Jew's property is exposed to the gentile authorities, he becomes subject to false charges to the point at which, in many cases, he is killed, and thus the מוסר has the status of a רודף. This is also the implication of Rashi in his commentary to Bava Kama (117a), and this point is made explicitly by the Rosh in one of his responsa (17:1):

One who seeks to expose his fellow's property to a thief is compared by the Sages to one who pursues his fellow physically to kill him... Once one falls into the trap, he is shown no mercy; and a Jew's money, too — once it falls into the hands of the thieves, he is shown no mercy. Today they take some, tomorrow they take it all, and in the end he is handed over and killed, as they hope he will confess that he has additional money. He [the מוסר] is therefore considered a מוסר, and may be saved [from his crime] by taking his life.

Accordingly, even if we do not accept the *Aruch Ha-Shulchan*'s sweeping claim that מסיכה does not apply to governments of civilized societies, we would still restrict the prohibition to situations in which conveying information would pose a direct threat to life. In contemporary societies, even if a court makes a wrong

^{7.} This passage is omitted from the most recent edition of the *Aruch Ha-Shulchan*, likely because the printers assumed it was added only to satisfy the censors and does not reflect the author's actual views. Significantly, however, Rav Eliezer Waldenberg (*Tzitz Eliezer* (vol. 19, 52:5), cites this passage, evidently assuming that it was written wholeheartedly.

^{8.} This license is codified in the Shulchan Aruch (C.M. 388:10).

conviction, the defendant's life is not put at risk, and it thus stands to reason that the grave prohibition of מסירה does not apply in today's circumstances.9

In an oral conversation, Rav Yosef Efrati noted that even if the prohibition of מסירה does not apply to modern democratic governments, reporting Jews to the authorities would nevertheless be prohibited for a different reason. The Gemara in *Gittin* (88b) establishes the prohibition of לפניהם ולא לפני עכר"ם, which forbids resorting to non-Jewish courts to resolve legal conflicts. Aside from the issue of מסירה, reporting an alleged criminal to the gentile authorities essentially amounts to putting him on trial before a non-Jewish court, in violation of לפניהם ולא לפני עכר"ם.

One may, however, dispute this contention on several grounds. First, the rule of לפני עכו"ם applies to bringing financial disputes to non-Jewish courts. In the case of a criminal such as a molester, the court system is being used to protect people from harm, not to settle property disputes. Second, in our times, when *batei din* do not have the authority to punish criminals, it is legitimate to resort to the general court system for the vital purpose of reining in criminals. This cannot be compared to situations of financial disputes, which *batei din* are authorized to adjudicate, such that bringing the matter to a gentile court would dishonor Torah law. If a criminal threatens the public, a community's only recourse is the general court system, which has the authority to convict and imprison offenders, and this should thus certainly be permissible.

Moreover, reporting an offender to the police is not the same as summoning another party to court. Even though the accused criminal will likely be prosecuted and put on trial, the Jew who reports him is not bringing him to court. He merely summons the authorities to intervene for the sake of public safety, and they then decide to prosecute. Calling the police thus does not violate the law of לפניהם ולא לפני עכו"ם.

IV. Accepting the Testimony of a Minor

Based on what we have seen, it is permissible, and even obligatory, to report a suspected molester to the authorities once there is sufficient reason to suspect that he indeed poses a danger to other people. The question then must be addressed as to how a credible suspicion is established. If a child claims he or she

^{9.} The Mordechai (*Bava Kama* 9:117) offers a different reason for the prohibition of מסירה, writing that it is "repugnant" (מכוער) to hand over one's money to a gentile ruler. As cited, however, the *Sema* gives the reason that מסירה threatens a person's life, and for this reason the *Shulchan Aruch* allows even killing a מוסר.

was molested, does this complaint suffice as "testimony" to warrant summoning the authorities?

This precise question was addressed by Rav Yosef Shaul Nathanson in his work of responsa, *Sho'el U-Meishiv* (*Mahadura Kama*, 1:185):

In 5613, rumors were spread in a certain town about a certain teacher who had been living there for eight years, and the children who studied with him as youngsters are now thirteen years old and older. They now testify that as children, when they learned with him, he defiled them through homosexuality, *Rachamana litzlan*... Two young men — one who is now fifteen years old and the other thirteen — testified that as children, when they studied under him, when they were around nine years old or younger, he would defile them through homosexuality, for they would lie with him in bed in the room where he lived. There is a lot more to the incident that is not suitable for printing.

This was my response. The truth is, I have already elaborated in a responsum that two valid witnesses are required to disqualify a person, and I cited the comments of the Peri Chadash and the Ritva requiring two valid witnesses to disqualify someone, as it is treated as דיני נפשות [a trial for the purpose of corporal or capital punishment]. In this case, then, since they were minors at the time of the incident, they are not accepted as witnesses to testify as adults about what they saw as minors, as stated explicitly in Choshen Mishpat (35)... However, according to what the Maharik and Terumat Ha-Deshen wrote and was codified by the Rama in the Shulchan Aruch, that in situations where valid witnesses are not needed, even women and minors are accepted as witnesses, in this matter, where certainly there is no possibility of having adults [testify], and there is no possibility of having testimony — because undoubtedly, this person, although he is evil and malevolent, conceals his conduct and plays only with small boys... — it is clear that they are accepted as witnesses. Moreover, it is not as though we are trying to disqualify him from serving as a witness or from taking an oath...

In my view, then, it is proper [for the people] to remove from his head the crown of demagoguery and to protect themselves until he fully repents with appropriate means of self-affliction. He should then return and accept the words of the rabbis, and this should serve as atonement for his sins. But we cannot speak of repentance unless there is a confession.

The *Sho'el U-Meishiv* explicitly allows accepting testimony given by adolescents about events they experienced as children. It seems clear, however, that this

ruling would apply even to the testimony given by children before they reached adolescence. The *Sho'el U-Meishiv* based his ruling upon the Rama's comments regarding a situation in which there is no possibility of finding valid witnesses (C.M. 35:14):

All those who are disqualified — they are disqualified even in a situation in which it is not common to find valid witnesses to testify. All this applies only according to the strict law. Some maintain, however, that there was an ancient provision enacted to accept women's testimony in places where men are not normally found, such as in a women's restroom, or regarding other matters in which women are involved and men are not, and to which men do not normally pay close attention, such as to testify that certain clothes were worn by such-and-such woman and they belong to her.

Therefore, there are those who say that even one woman or a relative or minor is accepted to testify about the beating and degradation of a Torah scholar or about other fights...because it is not customary to summon valid witnesses for this, and there is no time to summon...

Clearly, then, complaints made by a child who claims to have been molested, as long as they sound credible, can be accepted as sufficient grounds for suspicion that warrant appropriate action. Since molesters make sure to commit their crimes in seclusion, and there is thus no chance of their being seen by valid witnesses, a child's testimony may be accepted as grounds for suspicion.

V. Must a Rabbi or *Beis Din* be Consulted Before Reporting a Molester?

In a case in which a person has verified knowledge of a molester, may he notify the relevant law enforcement agency himself, or must he first consult with a rabbi or *beis din* to receive an official *psak halacha*?

The Yam Shel Shlomo (Bava Kama 3:9) discusses at length the topic of לאפרושא, the license to use corporal punishment in order to enforce compliance with Torah law. After citing several sources that affirm the right to utilize physical force against Torah violators, the Yam Shel Shlomo emphasizes that this applies only to an אדם חשוב ומופלג — a distinguished person who is renowned for his piety, who can be assured to act genuinely le-sheim shamayim. The Yam Shel Shlomo then proceeds to draw a distinction in this regard between personal religious matters and interpersonal offenses:

But this applies specifically to distancing [people] from other

prohibitions, between a person and God. However, regarding interpersonal matters, such as if one beat his fellow, it is permissible for any person, even a simple man, to rescue his fellow, and he may beat the assailant in order to save the victim.

According to the *Yam Shel Shlomo*, all people are authorized to intervene in order to rescue a victim of crime.¹⁰ This is also the ruling of the Maharam Mei-Rizbork, cited by the *Shach* (C.M. 388:45): "There is a *mitzva* for every person to inform the judge that so-and-so beat so-and-so." This license would certainly apply to molestation, which often involves physical assault that is no different from beating and also inflicts psychological damage that requires professional treatment, and whose effects are often more severe than physical harm.

Accordingly, it would seem that any person who is aware of a molester is authorized, and indeed obligated, to intervene by notifying the relevant government authorities, and he does not have to first consult with a rabbi or *beis din*. To the contrary, consulting with a rabbinic authority could delay the process and expose additional children to risk, Heaven forbid. It seems clear that once a credible suspicion has been established, ¹² anyone aware of the situation is required to immediately report the matter to the appropriate law enforcement agency, without any delay and without any consultation, so that offenders can be apprehended and our precious children can be spared the physical and emotional trauma of molestation.

^{10.} Unfortunately, there are those who cite the first section of this passage in the *Yam Shel Shlomo* as a source for requiring consultation with a rabbi or *beis din* before reporting a criminal to the authorities, ignoring the latter segment, where the *Yam Shel Shlomo* rules explicitly that anyone is allowed to intervene to rescue a victim of assault.

^{11.} See above, n. 4.

^{12.} In the absence of רגלים לדבר — credible grounds for suspicion — it would seem that one may not report a suspected offender, as this would undermine his reputation and cause him humiliation without sufficient cause. It is possible, however, that if one can ascertain that the investigation would be done in complete privacy and confidentiality, then even without רגלים לדבר, one may report a suspected abuser, although this issue requires further study.